

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حضور ریاست محترم دانشگاه، اساتید معظم و همکاران ارجمند سلام عرض می‌کنم. در آغاز از ریاست محترم دانشگاه جناب آقای دکتر مقیمی که مسئولیت معاونت پژوهشی را به عهده استاد گرامی جناب آقای دکتر فکور نهادند صمیمانه سپاسگزاری می‌کنم. امید دارم که دور جدید فعالیت‌های معاونت پژوهشی، برگ زرینی در سابقه با افتخار این مهد آگاهی و دانشگاهی کشور باشد.

توسعه تحقیقات و حضور در عرصه بین‌المللی از اهداف جدی دانشگاه در ابتدای دهه هفتاد شمسی بود و با انواع مساعدت‌ها این حضور ترویج و تقدیر می‌شد. به تدریج با ثمردهی تلاش فوق و کسب موقعیت‌های متعدد در منطقه و رتبه‌بندی‌های مختلف، دانشگاه بر آن شد تا به چیرگی نظام کمی‌گرا در پژوهش خاتمه داده و بیش از گذشته به کیفیت پژوهش توجه و اهتمام ورزد و این خصوصیت را در برنامه‌ریزی و نظامات ارزیابی پژوهشی دانشگاه در شش سال اخیر سر لوحه اقدامات خویش قرار دهد. منشاء این تغییر دیدگاه، لزوم توجه به کیفیت با هدف تعمیق یافته‌های تحقیقاتی و عمل به مسئولیت اجتماعی دانشگاه در یاری رساندن به توسعه بنیادی و زیربنایی کشور بود. در راستای همین نظام کیفی‌نگر بود که با دریافت کد اخلاق پژوهش و تشکیل کمیته‌های مختلف اخلاق پژوهش به ساماندهی تحقیقات مرتبط با موجودات زنده اعم از انسان و حیوان و محیط زیست پرداخت. همچنین نظام و شیوه برخورد با تخلفات پژوهشی با جدیت پی‌گرفته شد. لازم به ذکر است که با توجه به تغییر تمرکز معاونت پژوهشی دانشگاه از کمیت به کیفیت، به تدریج انتشارات پژوهشگران دانشگاه علاوه بر حفظ رشد کمی مداوم خود، شاهد رشد انتشار در دامنه نشریات و مجلات معتبرتر بود و امید می‌رود که با هدایت و توانمندی معاونت جدید این روند تداوم داشته و به نتایج بهتری برسد. همچنین در همین راستا است که ارزیابی کیفی مجلات در کمیته اعتبار سنجی مستقر شده و علاوه بر خدمات مشورتی به اساتید در خصوص کیفیت مجلات، در انواع ارزیابی‌های پژوهشی مرتبط با انتشار مقالات از جمله در فرآیند ترفیع و اخذ گزنت پژوهشی و همچنین مساعدت به داوری اعضای محترم هیأت ممیزه ایفای نقش می‌کند. در زمینه جذب پژوهشگران پسا دکتری با تثبیت آیین‌نامه مربوط و تبیین مسیر درخواست و اعلام نظر، و با حمایت مالی معاونت علم و فناوری ریاست

جمهوری و صندوق حمایت از پژوهشگران، رکورد مناسبی رقم خورد. همچنین در مورد جذب پژوهشگر، ضوابط مربوط توسط هیأت امنای تصویب شد. به این ترتیب مجریان طرح‌های پژوهشی و مدیران مؤسسات پژوهشی قادر شدند پژوهشگران مورد نیاز خود را به صورت قرارداد رسمی به کار بگیرند. در این دوران مالکیت فکری در معاونت پژوهشی ساماندهی شده سهم هر کدام از همکاران مشارکت کننده در فعالیت‌های پژوهشی مشخص شد.

در خصوص طرح‌های پژوهشی کاربردی، در سال‌های اخیر شاهد رشد قابل ملاحظه تعداد، میزان اعتبار و میزان جذب اعتبار طرح‌های پژوهشی بودیم و این در حالی است که کشور و دستگاه‌های اجرایی از منظر تأمین مالی در مضیقه و تنگنا بودند. تلاش جدی صورت پذیرفت تا مدیریت و نظارت طرح‌ها و قراردادهای پژوهشی در صف و ستاد بصورت روشمند سامانه سپاری شود که در حال حاضر آماده بهره‌برداری است. به منظور مدیریت نظام‌مند مراکز و مؤسسات پژوهشی، شورای سیاست‌گذاری مؤسسات پژوهشی ایجاد شده و هم‌اکنون مراکز متنوع تحقیقاتی دانشگاه به طور منظم، نظارت و ارزیابی می‌شوند. علاوه بر آن استقرار واحدهای تحقیقاتی ارزشمند متعددی در مجموعه مراکز تحقیقاتی دانشگاه همچون موسسه ابرایانش، پژوهشکده فناوری‌های همگرا، آزمایشگاه ملی قوای محرکه، مرکز پژوهشی آسیا، مؤسسه علوم و فناوری‌های کوانتومی، مرکز پژوهشی مشخصه یابی پیشرفته، مؤسسه تحول دیجیتال، مؤسسه یونیدرو، مؤسسه گاز طبیعی مایع و پژوهشکده الکتروتکنیک سرطان از دستاوردهای ارزشمند سال‌های اخیر است.

در این دوران کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد با برخورداری از مدیریتی عالمانه، علاقمند و با پشتکار، گام‌های مهمی برداشت و برگ درخشانی در تاریخ این مرکز بزرگ کتابخانه‌ای کشور بجا گذاشت. توسعه سامانه‌های دسترسی به منابع تاریخی و اسناد، استقرار حداکثری و تقریباً یکپارچه منابع دانشگاه در سامانه مدیریتی آدرس، زمینه‌سازی و مشارکت با تعدادی از دانشگاه‌های کشور در درگاه جستجوی واحد، افزایش چشمگیر ذخایر کتب چاپی جدید، سنگی و خطی و همچنین برگزاری برنامه‌های متعدد فرهنگی و مناسبی پیش از همه‌گیری ویروس کرونا، از دستاوردهای این دوره از مدیریت کتابخانه مرکزی است.

مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران به عنوان نمادی مهم در آموزش عالی کشور، با تلاش و جدیت مدیریتی علاوه بر فائق آمدن به تنگناهای مالی، در محورهای توسعه همکاری‌های برون مرزی با ناشران خارجی، کاهش قابل ملاحظه زمان داوری تا نشر، استقرار نشر دیجیتال و کاهش محسوس هزینه‌ها، توسعه فروش بر خط و استقرار کتابخوان الکترونیکی توفیقات مهمی کسب نموده است.

در امتداد ایفای رسالت اجتماعی دانشگاه، دانشگاه‌های بزرگ کشور در اقدامی ارزشمند به تشکیل کنسرسیوم پژوهشی با هدف هم‌افزایی توان علمی خود پرداختند که دبیرخانه آن در دانشگاه تهران مستقر شده و به عنوان اولین اقدام ملی، علاوه بر ایجاد اولین سامانه بر خط و شبیه‌ساز ملی محاسبه انتشار آلاینده هوا در نه کلان شهر کشور، به ارائه راهبردهای ارتقاء و مدیریت کیفیت هوا در این کلان شهرها پرداخته و هم اکنون نتایج آن در یک مجموعه ده جلدی از انتشارات دانشگاه مستندسازی شده و در دسترس عموم قرار گرفته است. همچنین در اقدامی هماهنگ و به منظور سنجش انواع آلاینده‌های محیط زیستی منتشره در 12 گروه صنعتی، 12 قرارداد با سازمان حفاظت محیط زیست و صندوق ملی محیط زیست منعقد شده که در مراحل انجام است. این اقدام می‌تواند به عنوان نمادی از همکاری و هم‌افزایی علمی دانشگاه‌های کشور محسوب شده و امید می‌رود که این تلاش دسته جمعی تداوم یابد. در همین راستا از جمله همکاری‌های دانشگاه تهران با سایر دانشگاه‌های برتر تشکیل خوشه‌های مشورتی بود. در این میان دانشگاه تهران میزبانی خوشه اقتصاد کلان و کارگروه مشورتی سرمایه اجتماعی را به عهده داشته که گزارش‌های مربوط به مقامات عالی و اجرایی کشور ارسال شده است.

این اقدامات مرهون تلاش‌های مجدانه کارشناسان و کارکنان صمیمی و مسئولیت‌پذیر معاونت پژوهشی دانشگاه است، که اینجانب صمیمانه از همکاری بی‌شائبه آنها بویژه از همکاران دفتر معاونت جناب آقای مهندس بحرینی، جناب آقای قازانچای و سرکار خانم مظاهری تشکر و قدردانی می‌نمایم.

در پایان بر خود لازم می‌دانم که از زحمات و تلاش‌های مستمر و صادقانه جناب آقای دکتر نیلی ریاست محترم سابق دانشگاه که بار سنگین هدایت هیأت ویژه گزارش ملی سیلاب و خوشه مشورتی اقتصاد کلان و کارگروه سرمایه اجتماعی و شورای سیاستگذاری علم و فناوری دانشگاه را بر عهده داشتند و در واقع محور

اصلی و پیشران به ثمر نشستن فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه بودند، همچنین از همکاران گرامی در هیأت رئیسه و رؤسا و معاونان محترم دانشکده‌ها و دانشکده‌ها و نیز مدیران و مشاوران دلسوز و با انگیزه سابق و فعلی حوزه پژوهشی دانشگاه جناب آقایان دکتر جعفریان، دکتر پورفتح، دکتر نقوی، دکتر موسی خانی، دکتر ناصری، دکتر نریمانی، دکتر ستوده، دکتر طاهری نیا، دکتر پورعزت، دکتر پوراحمد، دکتر برخوردار، دکتر ایمانی جاجرمی، دکتر ابوی، دکتر کیاورز، دکتر وحدتی، دکتر نادری و همچنین از اعضای محترم شورای سیاست‌گذاری علم و فناوری، شورای پژوهشی، شورای هماهنگی کتابخانه‌ها، شورای انتشارات، کارگروه اخلاق پژوهشی، شورای بررسی فرصت‌های مطالعاتی و مأموریت‌های پژوهشی و شورای سیاست‌گذاری مؤسسات پژوهشی دانشگاه صمیمانه سپاسگزاری نمایم. برای جناب آقای دکتر مقیمی ریاست محترم دانشگاه و جناب آقای دکتر فکور معاونت محترم پژوهشی دانشگاه از خداوند بزرگ موفقیت‌های بیش از پیش مسئلت دارم.

والسلام علیکم و رحمت الله و برکاته

محمد رحیمیان

آبان ماه 1400